

Työeläkelaitoksille

ENNAKKOPERINTÄLAIN MUUTOS, JOLLA ENNAKONPIDÄTYSTÄ ON SELKEYTETTY JA YRITTÄJÄKSI RYHTYMISTÄ HELPOTETTU VEROTUKSELLISESTI

Oheisena laki ennakoperintälain (EPL) muuttamisesta (1215/1994). Muutos selkeyttää palkan käsitettä verotuksessa ja ennakonpidätyksen toimittamisvelvollisuutta. Käyttöön otetaan ennakoperintärekisteri. Ennakonpidätys on toimitettava myös muusta kuin ennakoperintälaissa tarkoitettuna palkkana pidettävistä, työstä maksetuista korvauksista, jos saajaa ei ole merkitty ennakoperintärekisteriin.

Asiaa koskevan hallituksen esityksen (HE 126/1994 vp) pääsisältö on kerrottu yleiskirjeessä A 34/94.

Voimaantulo

Laki tulee voimaan 1.3.1995. Kotitalouksien ennakonpidätysvelvollisuuden rajoittamista koskeva 4 a § on tullut voimaan jo 1.1.1995.

Lainmuutos ja työeläkelait

EPL:n muutos ei muuta työeläkelakien soveltamista. Ennakoperintärekisteriin rekisteröitymisen oikeusvaikutukset koskevat vain ennakoperintää ja siihen liittyvää sosiaaliturvamaksun suorittamisvelvollisuutta. TEL:n ja YEL:n soveltaminen ratkaistaan kuten ennenkin työoikeudellisin kriteerein eikä sen perusteella, onko työn suorittaja merkitty ennakoperintärekisteriin vai ei. Rekisteröinti on vain yksi arvioinnissa huomioon otettavista seikoista.

Muutoksella ei ole vaikutusta myöskään siihen, mitä ansioita luetaan eläkepalkkaan. EPL:n palkan käsite lähenee työeläkelakien mukaista palkkaa, mutta jää edelleen laadullisesti laajemmaksi. Se kattaa kaikenlaatuiset rahanarvoiset edut ja vastikkeet, kuten esimerkiksi henkilökuntaedut ja irtisanomiskorvauksen, jotka eivät ole eläkepalkkaa.

Kotitaloudet eivät ole velvollisia toimittamaan ennakonpidätystä maksamastaan palkasta, jollei samalle saajalle kalenterivuonna maksettujen suoritusten määrä ylitä verohallituksen vuosittain vahvistamaa määrää. Vuonna 1995 raja on 5 000 markkaa. Vaikka ennakonpidätystä ei tarvitse toimittaa, voi työnantaja olla velvollinen järjestämään työntekijälle eläketurvan.

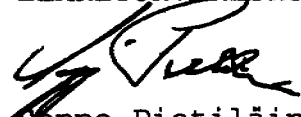
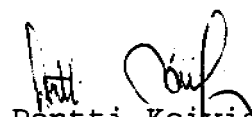
Lakiosasto

12.1.1995

EPL:n muutokset voivat käytännössä aiheuttaa epäselvyyttä työnantajan muista velvoitteista. Eläketurvakeskus välittää tietoa työeläkevakuuttamisesta mm. veroviranomaisten kautta, jotta vakuuttamisen laiminlyöntejä ei tapahtuisi.

Työeläkelakien palkkasäännöksiä tultaneen myöhemmässä vaiheessa selvyyden vuoksi tarkistamaan. Niiden nykyinen sanamuoto voi johtaa sellaiseen käsitykseen, että työeläkemaksujen maksaminen kytkeytyisi ennakonpidätyksen ja sosiaaliturvamaksun suoritusvelvollisuuteen.

ELÄKETURVAKESKUS

Seppo Pietiläinen
Pentti Koivisto

N:o 1215

Laki

ennakkoperintälain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 16 päivänä joulukuuta 1994

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä marraskuuta 1959 annetun ennakkoperintälain (418/59) 4 ja 6 § sekä 51 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 4 § osittain muutettuna 30 päivänä joulukuuta 1992 annetulla lailla (1549/92), 6 § 13 päivänä elokuuta 1976 annetussa laissa (670/76) ja 51 §:n 1 momentti 17 päivänä joulukuuta 1982 annetussa laissa (946/82), sekä
lisätään lakiin siitä 22 päivänä helmikuuta 1991 annetulla lailla (352/91) kumotun 4 a §:n tilalle uusi 4 a § sekä lakiin uusi 6 a—6 c ja 24 a § seuraavasti:

4 §

Työnantaja on velvollinen toimittamaan suoritamastaan palkasta ennakonpidätyksen.

Palkalla tarkoitetaan:

- 1) kaikenlaatuista palkkaa, palkkiota, etuutta ja korvausta, joka saadaan työ- tai virkasuhteessa;
- 2) kokouspalkkiota, henkilökohtaista luento- ja esitelmäpalkkiota, hallintoelimen jäsenyydestä saatua palkkiota, toimitusjohtajan palkkiota, avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön yhtiömiehen nostamaa palkkaa sekä luottamustoimesta saatua korvausta.

Harkittaessa sitä, onko korvaus saatu työsuhteessa, ei oteta huomioon sellaisia työn teettäjän ja työn suorittajan välisen sopimus-suhteen ulkopuolisia seikkoja, joita työn teettäjä ei voi havaita. Tällaisia seikkoja voivat olla

esimerkiksi työn suorittajan toimeksiantajien lukumäärä ja muun toiminnan laajuus.

Palkkaan luetaan myös luontoisedut, jotka arvioidaan rahaksi verohallituksen vahvistamien perusteiden mukaan. Palkaksi katsotaan myös tuloverolain (1535/92) 66—68 §:ssä tarkoitettut edut sekä 69 §:ssä tarkoitettut edut siltä osin kuin ne eivät ole tavanomaisia ja kohtuullisia.

Työnantajalla tarkoitetaan sitä, jonka lukuun tehdystä työstä palkkaa suoritetaan. Jos työnantajia on useita, vastaavat he yhteisvastuullisesti tässä laissa säädetyistä velvollisuuksista.

4 a §

Luonnollinen henkilö tai kuolinpesä on velvollinen toimittamaan ennakonpidätyksen maksamastaan palkasta ja 6 §:ssä tarkoitetusta

HE 126/94
VaVM 74/94

159—1994

440159X

korvauksesta vain, jos samalle saajalle kalenterivuonna maksettujen suoritusten määrä ylittää verohallituksen vuosittain vahvistaman määrän tai jos suoritus liittyy maksajan elinkeino- tai muuhun tulonhankkimistoimintaan.

6 §

Ennakkonpidätys on toimitettava, vaikka suoritusta ei ole pidettävä palkkana:

- 1) toiselle tehdystä työstä, tehtävästä tai palveluksesta maksetusta korvauksesta;
- 2) urheilijan palkkiosta;
- 3) kirjallisen, taiteellisen tai tieteellisen teoksen tekijänoikeuden, valokuvaan perustuvan oikeuden taikka patentin, tavaramerkin, mallin, muotin, piirustuksen, salaisen kaavan tai valmistustavan käyttämisestä, käyttöoikeudesta tai käyttöoikeuden myynnistä taikka teollisia, kaupallisia tai tieteellisiä kokemuksia koskevista tiedoista suoritetusta korvauksesta.

Edellä 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettua ennakkonpidätystä ei ole toimitettava, jos suorituksen saaja on merkitty ennakkoperintärekisteriin.

Mitä tässä laissa säädetään palkasta, työnantajasta ja palkansaajasta, on vastaavasti voimassa sellaisesta suorituksesta, josta on tämän pykälän nojalla toimitettava ennakkonpidätys, sekä sen maksajasta ja saajasta.

6 a §

Lääninverovirasto merkitsee hakemuksesta ennakkoperintärekisteriin sen, joka harjoittaa tai todennäköisesti ryhtyy harjoittamaan elinkeinotoimintaa, maataloutta tai muuta tulonhankkimistoimintaa, josta saatua korvausta ei ole pidettävä 4 §:ssä tarkoitettuna palkkana eikä urheilijan palkkiona, ellei 6 b §:n 3 momentista muuta johdu.

Lääninverovirasto voi myös hakemuksetta merkitä ennakkoperintärekisteriin 1 momentissa mainittua toimintaa harjoittavan.

Tieto siitä, onko asianomainen merkitty ennakkoperintärekisteriin, on julkinen.

6 b §

Ennakkoperintärekisteristä poistetaan rekisteröity, joka sitä pyytää. Rekisteristä voidaan poistaa se, joka ei harjoita 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa.

Ennakkoperintärekisteristä voidaan poistaa rekisteröity, joka olennaisesti laiminlyö veronmaksun, kirjanpitovelvollisuuden, verotusta

koskevan ilmoittamis- tai muistiinpanovelvollisuuden taikka muut velvollisuutensa verotuksessa.

Ennakkoperintärekisteristä voidaan myös poistaa tai siihen jättää rekisteröimättä:

1) se, jonka voidaan olettaa aiempien laiminlyöntiensä tai johtamiensa yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella olennaisesti laiminlyövä 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa;

2) yhteisö tai yhtymä, jonka voidaan olettaa olennaisesti laiminlyövä 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutensa yhteisöä tai yhtymää johtavan aiempien laiminlyöntien tai tämän johtamien muiden yhteisöjen tai yhtymien aiempien laiminlyöntien perusteella.

Ennakkoperintärekisteristä poistamisesta on ilmoitettava rekisteristä poistetulle. Rekisteristä poistamisesta voidaan myös muutoin tiedottaa tai tieto siitä julkaista verohallituksen määräämällä tavalla.

Rekisteristä poistettu merkitään hakemuksesta rekisteriin sen jälkeen, kun rekisteristä poistamisen perusteena olleet laiminlyönnit on oikaistu, tai viimeistään kahden vuoden kuluttua rekisteristä poistamisesta, jollei laiminlyöntien jatkumista ole pidettävä ilmeisenä.

6 c §

Rekisteriin merkityn ja rekisteröintiä hakevan on rekisterin pitämistä varten annettava lääninverovirastolle sellaiset tiedot kuin asetuksella säädetään.

Toimivaltainen lääninverovirasto rekisteröintiä koskeissa asioissa on se lääninverovirasto, jonka virka-alueella rekisteriin merkityn tai rekisteröintiä hakevan kotikunta sijaitsee. Jos rekisteriin merkityllä tai rekisteröintiä hakevalle ei ole Suomessa kotikuntaa, Uudenmaan lääninverovirasto käsittelee asian.

24 a §

Edellä 24 §:ssä tarkoitettu maksuvelvollisuus voidaan jättää määräämättä 6 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitettua ennakkonpidätyksen laiminlyönnin johdosta, jos siihen on erityistä syytä.

51 §

Verovelvollisen ennakkonpidätystä koskevaan 13 §:n nojalla annettuun määräykseen tai 43 §:n nojalla annettuun ennakkoa koskevaan määräykseen ei saa hakea muutosta valittamalla, ennen kuin määräyksiä on pyydetty oikaista-

vaksi 16 ja 46 §:ssä edellytetyllä tavalla. Edellä 6 a §:n mukaista ennakkoperintärekisteröintiä koskevaan päätökseen, jolla asianomainen on merkitty ennakkoperintärekisteriin, ei saa hakea muutosta valittamalla, ennen kuin rekisteriin merkitty on 6 b §:n 1 momentin mukaisesti pyytänyt rekisteristä poistamista. Edellä 15 §:n 2 momentissa tarkoitettuun verojohtajan rat-

kaisuun ja 21 §:n mukaista rekisteröintiä koskevaan lääninveroviraston päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1995, kuitenkin niin, että lain 4 a § tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.

Helsingissä 16 päivänä joulukuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri *Iiro Viinanen*